BÉKÉS MEGYE HELYI JELENTŐSÉGŰ TERMÉSZETVÉDELMI TERÜLETEI

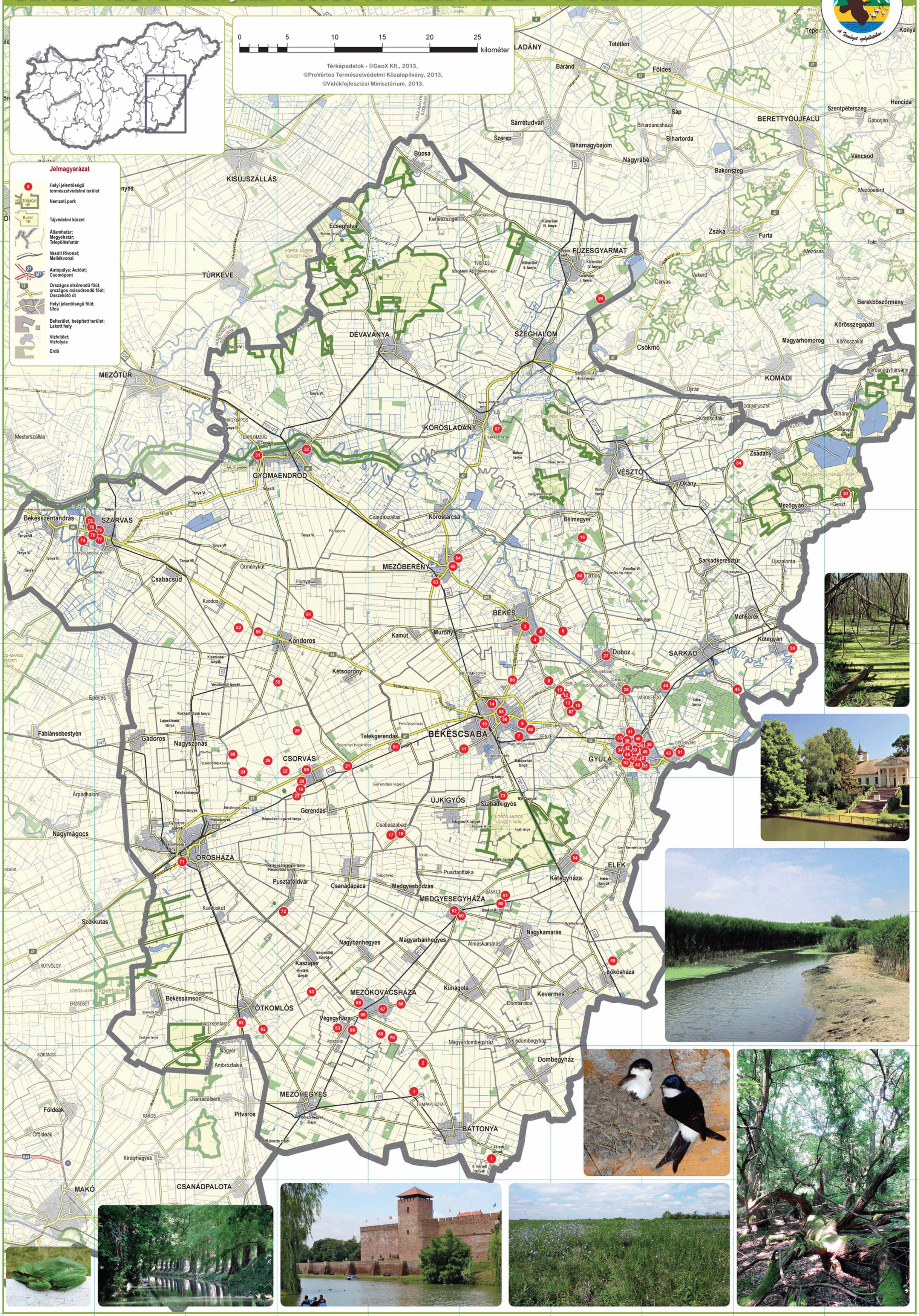

1. Battonyai Szárazér-csatorna | E–F9
Battonya | 1996 óta védett | 38,9563 hektár
A Száraz-ér a Maros fattyúága volt, majd az Arad feletti kiágazást elzárták a folyótól, így az egyetlen állandó vízfolyását is elvesztette. Teljes hossza 167 km, ebből a hazai szakasz 152 km.
A felső szakaszához Battonyától keletre, az országhatárhoz kivezet az úton kell haladni,majd az utolsó házakat elhagyva 2,5 km múlva jobbra kanyarodni egy bekötőuton délre. Ezen az úton 1 km után elérjük az ered. Az első szakaszát a Battonya-Mezőhegyes között haladva, a vasúti átjáró után kb. 700 méterre kell jobbra kanyarodni Tompapuszta felé. 5 km után érkezünk Tompapusztára, ahonnan egy földútról mindkét irányban elérjük az ered.

2. Kistompai-lőszpusztarét | E9
Battonya | 1989 óta védett | 20 hektár
A terület 1997 óta a Körös-Maros Nemzeti Park Tompapusztai lőszyegyének területi egysége, fokozottan védett, országos jelentőségű védett természeti terület. Ez az egyetlen olyan, sík terepviszonyok mellett megmaradt lőszpusztagyep, amely a Dél-Tiszántúlon ilyen jó, fajgazdag állapotban található tavaszi hérecsel, vetővirággal, földikutyával és nagy szárnyú pillangókkal.
A Mezőkovácsháza-Battonya közútról a 8-as és a 9-es km között Mezőkovácsháza felől jövet jobbra kell egy dűlőutat átkelni egy szántóföldön. 250 méter után a Szárazér egy mátrányban van el kelve, majd ismét egy szántóföld szélén tovább menni 200 métert.

3. Békési Élővíz-csatorna | F5
Békés | 1998 óta védett | 5,4795 hektár
Az Élővíz-csatorna másodlagos vízes élőhely, eredeti puhafa-ligetekkel. Egy része termőterületes eredetű, a fehér-Körös egykori ágaiban halad, míg középső, Békéscsaba környéki szakasza ember által létrehozott mesterséges csatorna, amelyet 1777-ben ástak meg a csabai polgárok. Az Élővíz-csatorna keskeny kis holtága emlékeztet, dús nádassal és értéri növényzettel.
A Békés településen keresztülfolyó Élővíz-csatorna Fábián és Cseresznye utca közötti szakasza áll helyi oltalom alatt. Legkönnyebben úgy lehet megközelíteni, ha a 470-es számú közúttól Mezőberény irányától érkezve jobbra fordulunk a József Attila utcára: a csatorna az utca bal oldalán halad.

4. Békési Csatárkert | F5
Békés | 1998 óta védett | 5,1267 hektár
A Csatárkert elnevezés kissé megtévesztő, ugyanis a település hátrán egy nagyobb, összefüggő mezőgazdasági területet, az Élővíz-csatorna közelében található részt és a zárt kerteket egyaránt hívják Csatárkertnek. A vedett terület a valódi Csatárkertnek csak a kezdeti része az Élővíz-csatorna mellett.
Békés várost Gyula irányában haladva a 4238-as számú úton. Az Élővíz-csatorna hídja előtt, az út jobb oldalán tábla jelzi a helyi védett területet.

5. Békési Duzzasztómű | F5
Békés | 1998 óta védett | 8,31 hektár
A helyi védett terület a duzzasztó mellett elterülő vízügyi létesítmények parkjaként létrehozott, kicsivel több mint 8 hektáros rész. A park tejesen vegyes faállománnyal, fatal és középkorú fákkal alkot jóleti parcokat, nem túl jelentős természetvédelmi vonatkozással.
Békés települési Gyula irányába haladva kell elhagynunk. Közvetlenül az Élővíz-csatorna előtt balra kell fordulni a gátra. A gát végén található a duzzasztó. Ha az időjárás rossz időnek miatt nem lehet a gátra kanyarodni, akkor a Gyulai útról balra a Szélső utcába kell befordulni, majd az utca végén jobbra tartva találjuk meg a helyi védett területet.

6. Békési Vargahossza-csatorna | G5
Békés | 1998 óta védett
A főcsatorna a Fekete-Körös régi medrében folyik. Parti szakaszait mezőgazdasági táblák, kiskertek övezik. Az erdőket részben mesterséges kiültetésű szakaszai háborítatlan természetet rejtenek.
A Rákóczi úton Tarhos irányába tartva átkelünk a Kőrösön, majd a hid után jobbra fordulunk az aszfaltozott gátra. Ezen haladva körülbelül 2,5-3 kilométer múlva balra egy kovácsoltvas nagykapun kell behajtani az Anna-ligethez.

7. Bélmegyi Szárazér-csatorna | E–F9
Bélmegyer | 1996 óta védett | 38,9563 hektár
A Szárazér a Maros fattyúága volt, majd az Arad feletti kiágazást elzárták a folyótól, így az egyetlen állandó vízfolyását is elvesztette. Teljes hossza 167 km, ebből a hazai szakasz 152 km.
A felső szakaszához Battonyától keletre, az országhatárhoz kivezet az úton kell haladni,majd az Arad feletti kiágazást elzárták a folyótól, ezt a szakaszt a Mezőhegyes-Mezőhegyes között haladva, a vasúti átjáró után kb. 700 méterre kell jobbra kanyarodni Tompapuszta felé. 5 km után érkezünk Tompapusztára, ahonnan egy földútról mindkét irányban elérjük az ered.

8. Kistompai-lőszpusztarét | E9
Battonya | 1989 óta védett | 20 hektár
A terület 1997 óta a Körös-Maros Nemzeti Park Tompapusztai lőszyegyének területi egysége, fokozottan védett, országos jelentőségű védett természeti terület. Ez az egyetlen olyan, sík terepviszonyok mellett megmaradt lőszpusztagyep, amely a Dél-Tiszántúlon ilyen jó, fajgazdag állapotban található tavaszi hérecsel, vetővirággal, földikutyával és nagy szárnyú pillangókkal.
A Mezőkovácsháza-Battonya közútról a 8-as és a 9-es km között Mezőkovácsháza felől jövet jobbra kell egy dűlőutat átkelni egy szántóföldön. 250 méter után a Szárazér egy mátrányban van el kelve, majd ismét egy szántóföld szélén tovább menni 200 métert.

3. Békési Élővíz-csatorna | F5
Békés | 1998 óta védett | 5,4795 hektár
Az Élővíz-csatorna másodlagos vízes élőhely, eredeti puhafa-ligetekkel. Egy része termőterületes eredetű, a fehér-Körös egykori ágaiban halad, míg középső, Békéscsaba környéki szakasza ember által létrehozott mesterséges csatorna, amelyet 1777-ben ástak meg a csabai polgárok. Az Élővíz-csatorna keskeny kis holtága emlékeztet, dús nádassal és értéri növényzettel.
A Békés településen keresztülfolyó Élővíz-csatorna Fábián és Cseresznye utca közötti szakasza áll helyi oltalom alatt. Legkönnyebben úgy lehet megközelíteni, ha a 470-es számú közúttól Mezőberény irányától érkezve jobbra fordulunk a József Attila utcára: a csatorna az utca bal oldalán halad.

9. Cserfes-csatorna | E–F9
Bélmegyer | 1996 óta védett | 38,9563 hektár
A Szárazér a Maros fattyúága volt, majd az Arad feletti kiágazást elzárták a folyótól, így a terjedelmes, 5000 négyzetkilométernyi táj egyetlen állandó vízfolyását is elvesztette. Teljes hossza 167 km, ebből a hazai szakasz 152 km.
A belterületet elhagyva Végegyháza felé a közút metszi az Szárazér-ér. Első szakaszát legegyszerűbben a 67-es majornál érhetjük el.
A belterülettől délkelet felé, a Battonya irányába vezető úton kell haladni 5300 métert, ahol egy gyenge minőségű burkolt útra kell jobbra kanyarodni. A 67-es major felé. A leágazástól 1800 méterre találhatók a Szárazér-ér.

10. Mezőkovácsházai Szociális otthon díszkertje | E8
Mezőkovácsháza | 2004 óta védett | 2,9519 hektár
Mezőkovácsháza kis parkja a térségi szociális otthon udvarán található. Természetvédelmi jelentősége kicsi, inkább rekreációs szerepe van a szociális otthonban élők részére. Szélligesztenyék, néhány szép hárs, 1-2 szép öreg tölgy, és többségében nagyon fiatal díszfák alkotják a park faállományát.
Mezőkovácsházát a Battonyai úton hagyjuk el, 2-3 km után, közvetlenül egy enyhe bal kanyar előtt kell jobbra fordulni egy betonútra, amelyen 1 km után érünk a területre.

11. Fűrjesi vadkörtés ősgyemparadvány | E6
Békéscsaba | 1997 óta védett | 18,8961 hektár
A Csanádpáci út jobb oldalán, a Hursán majornál terméserdőnek tűnő fás jelzi a területet. Természeti értéke 1 db vadkörtefa és a lőszpuszta növénytársulása.
A terület a Csanádpácai út mentén található.

12. Gerlai kastélypark | G6
Békéscsaba | 1989 óta védett | 3 hektár
A Wenckheim család 1854 és 1860 között Ybl Miklós tervei alapján építtette a kastélyt és a kápolnát. Az egykori kastélypark maradványfái közül jelentős egy 600 cm törzskerületű kocsánytölgy fa, valamint több, 100 cm körüli fa: piramistölgy, mezei juhar, vadgesztenye, törökmogyoró, tiszafa és közönséges platánfák.
A gerlai Wenckheim-kastély és parkja Békéscsabától Doboz felé haladva kb. félúton, jobbra fordulva Gerla területén, a Csabai út végénél található.

13. Gerlai védgát és kubikja | G6
Békéscsaba | 1997 óta védett | 12,8042 hektár
A védett terület öt egységből áll. 1. A területen kubikgödörből alakítottak ki egy horgásztavat, állandó, nyílt vízfelülettel és kezelt nádszegéllyel. Partja fáltan, rendezett, pihenőhelyekkel, padokkal, esőbeállókkal. 2. A meder mindkét partéle fákkal benőtt, a déli oldalon a meder és a töltés közötti terület, valamint a töltésoldal sűrűn cserjésedett. 3. A védgát- és csatornarendszer természetvédelmi és tájképi szempontból is legértékesebb szakasza. A töltés mentén koros kocsányos tölgyek és fehér nyárfák találhatók, valamint a térségben honos tölgy-kőris-szil ligeterdő fa- és cserjefajai is jelen vannak. 4. A párhuzamosan futó, idős fehér nyár-kocsányos tölgy fasor itt is megtalálható, cserjesztjében sok a sarjeredetű nyárcsemete, valamint a spontán betelepült, többnyire kökényből, egybibés galagonyából, csikos keskenygiobél, fekete bodzából álló cserjesek. 5. Az előbbiekben említett szakaszokkal ezak a talajvízen keresztül áll kapcsolatban, így vízszintje nem jól szabályozható, feliszapolódott.
Békéscsaba-Gerla városrészén található: 1. Gyöngy utca a Zöldmező sortól a Csabai útig 2. Gyöngy utca a Csabai úttól a túlterhelődés és szabadidő, kulturális-turisztikai célú fejlesztés miatt szükséges szélesítés miatt. Legkönnyebben úgy lehet megközelíteni, ha a 470-es számú közúttal Mezőberény irányától érkezve jobbra fordulunk a József Attila utcára: a csatorna az utca bal oldalán halad.

14. Negyedik kerületi (Kisréti) belvíztározó és környéke | F6
Békéscsaba | 1997 óta védett | 26,2471 hektár
A terület kiváló állapotban van, de helyenként megfigyelhetők a degradáció jelei is. A délről húzódó vízgát mentén megjelenik a gyalogbodza és a gyalogakác, helyenként a cirsicska. Természetközeli, gazdag állatvilág található itt.
A védett terület Békéscsabán az Ipari utótól delre, a Górgát részét szakasza mentén található.

15. Pósteleki-kastélypark | G6
Békéscsaba | 1989 óta védett | 14 hektár
A parkot 1910-1920 körül alakították ki, majd az 1930-as években 600 rózsaszínű fával és rododendronokkal, illetve más fajokkal, mint tulipánfa, szivarfa, az ősi tölgy, vérbükk is, valamint kaukázusi jegenyefenyő, duglaszfenyő, mocsári tölgy, és tulipánfa is. A cserjefajok között megtalálható vadrózsa, gyöngyvirágcserje, egybibés galagonya és sóskaborbola. A park egy részén megmaradt a kora tavaszal nyíló hagymás-gumós növényekben gazdag aljnövényzet.
Békéscsabáról a Gyulai úton haladva a Veszely kertek felé kell lefordulni a Pósteleki utcára. Ez vezet a kastélyparkig.

16. Kárászi-kastélypark | G5
Bélmegyer | 1989 óta védett | 1,027 hektár
A kastélyszálloher vezető út ezen faültetvények találhatók. A parkban kb. 1-2 hektáron tekinthető meg az a 100 évesnél bizonyosan idősebb tölgyállomány. Az idős, terebélyes tölgyek gazdag madárfaunának adnak otthont.
Bélmegyer községet Tarhos felé közelíthetjük meg a 4237-es úton. Az úrkereszteződést követen kb. 2,5-3 kilométer múlva balra egy kovácsoltvas nagykapun kell behajtani az Anna-ligethez.

17. Beliczay kastélypark | E7
Csabaszabadi | 1989 óta védett | 2 hektár
Törpe méretűre zsugorodott nemesi park, több, 100 évesnél jóval idősebb kocsányos tölggyel, és más tájhonos fafajokból álló ligerdővel. A kis parkerdő cserjeszintje kielégítő, de erősen elhanyagolt. A kastély műemlék ugyan, de az enyészet kiszóben áll.
Csabaszabadi délkeleti irányban a Fő utcán elhagyva egyenesen a Beliczay-majorhoz vezet az út.

18. Millecentenáriumi Emlékpark | E7
Csabaszabadi | 1997 óta védett | 0,3 hektár
A csabaszabadi Millecentenáriumi Emlékpark gyakorlatilag az önkormányzat udvarán egy kis park emlékoszloponkkal, fiatal fákkal. A kultúrterület fűnyírással kezelt, park jellegű. Természetvédelmi jelentősége elhanyagolható, területe nem nagyobb egy átlagos udvarénál, értékét mindössze a millecentenáriumi emlék adja.
Csabaszabadiba beérve az első érdemi útkereszteződésnél - Apácai és Gerendási utca - balra található.

19. Csorvási-ősgyep | D7
Csorvás | 1993 óta védett | 0 hektár
A terület a fokozottan védett volgameni hérics termőhelye, mely Magyarországon csak két helyen él. Az állományt 1935-ben találta meg egy vasúti főmérnök, aki Jávorka Sándornak küldte el a növényeket meghatározásra és és azonosította a fajt volgameni hériesként. A 10 méter sélass vasúti és földút közötti mezsgye nagyon értékes egyéb lösznyosztagyep fajoknak is otthont ad, mint amilyen a macskahere és a vetővirág.
A terület a Csorvás-Orosháza vasútvonal mentén található az Orosháza felé vezető jobb oldalban. Csorvás belterületén, a 47-es főútról dél-keleti irányba kell ráfordulni a Bajcsy-Zsilinszky utcára, majd végig az után, jobbra kanyarodva a Tűncsics utcára, ahol ki kell térni a vasúti felé. A Bajcsy-Zsilinszky utcától 250 méterre kezdődik a kb. 10 méter széles lösznyosztagyep mezsgye és kb. 3400 méteren követi a vasúti pályát, egészen Csorvás határáig.

20. Gubján-forrás menti nádas | D7
Csorvás | 1993 óta védett | 1,5 hektár
1,3 hektár kiterjedésű nádas, amely egy Maros fattyúági ösmeder elhagyott mélyedésében található. A nádasra sok helyen sűntök fut fel, szélén fekete bodza, és kiszáradó félben levő akácfák találhatók.
Csorváson, a város szélén Orosháza felől érkezve a 47-es főútról jobbra kell kanyarodni dél-keleti irányba az utolsó utcán. Ez a dűlőút vezet a nádashoz.

21. Hankó-gyep | D6
Csorvás | 1993 óta védett | 0,9 hektár
A valamikori gyepterületet a főút és a bekötőút mellet néhány akác szegélyezi. Fürge gyík és mezei pacsirta figyelhető itt meg.
A 47-es számú főúton Tekelgerendás felé haladva, a 147+200 km-es szelvényben található egy bekötőút. A Hankó-gyep a 47-es út és a bekötőút által bezárt háromszög alakú gyepterület volt, melyet 2013-ban felszántottak és kukoricával vetettek be.

22. Homokbánya-tó | D6
Csorvás | 1993 óta védett | 2 hektár
A tőmedret és környékét felújították, a tó körül sétány alakítottak ki ismertető táblákkal, új építési falházat és a közepén lévő szigetre vezető kis híddal. Körülülte újonnan telepített fák találhatók, magas kőris, nemesnyár, szomorűfűz, madárberkenye és platán. A parton 2 m szélességben meghagyták a nádast. A belső kőrös vadregénynesebb, itt feher füzek, zsálya és feher nyárfák is megtalálhatók. A horgásztóba rendszeresen telepítenek gazdaságilag hasznosított halfajokat.
A 47-es úton Orosháza irányába haladva, a belterületet elhagyva, kb. 800 méter múlva jelzi a tábla jobra a Forrásstrandot. A főútúton északnyugatti irányba kell haladni 1 km-t. A tó az úttól balra helyezkedik el.

23. Makkosi-kiserdő | D7
Csorvás | 1993 óta védett | 1 hektár
A területen 50-80 éves kocsányos tölgyek találhatóak, 10-15 méter széles vasút és földút által határolt mezsgyében, 2-3 sorban ültetve. A tölgyek alatt néhol magyar kőris is van. Cserjesztjén gyepűrózsa, fekete bodza, cseresznyeszilva, fehér nyár, orgona, fehér eper, fagyal, kislevelű hárs figyelhető meg.
A csorvási vasútállomás irányából Orosháza felé kell elindulni a sínek mellett és az első vasúti átkelőn átmenni balra: itt húzódik a terület egy 10-15 m széles mezsgyében.

24. Mágocs-ér | C6
Csorvás | 1993 óta védett | 3 hektár
A Mágocs-ér ezen szakaszát 100%-ban benőtte a nádas. Néhol a kanyargós eret akác és fekete bodza, de többnyire szántók határolják mindkét oldalon, amelyek helyen földút is vezet mellette.
A terület részek része a Nagyszénástól délre lévő szárítóüzemtől kivezető földúton kb. 2 km-re; déli része az Orosháza-Csorvás közötti 47-es főút 157+100 km szelvényénél lévő 5-kanyarból nyugati irányba vezető földúton érhető el, mintegy 2,5 km-re. Csak földúton lehet megközelíteni.

25. Petőfi-pusztai park és kastély | D6
Csorvás | 1993 óta védett | 0,6 hektár
A kiskastély 1880-ban épült, egy ideig ezt használta Wenckheim gróf lakhelyül. 15 hektáros park veszi körül értékes faállománnyal. A kiskastély mellett épült fel 1924-28 között a nagy kastély, amit 1977-ben felrobbantottak. Keményfás ligeterdő maradványa is található a területen, idős 150-200 éves kocsányos tölgyekkel, magyar kőrisekkel, mezei juharral és vénicszillel. A kastély körül több idős oszlopos kocsányos tölgy és vadgesztenye található. Gazdag a cserjesztjén, aljnövényzetében pedig az egykori ligeterdőre utal a zöldes sás, az ibolyafajok, az erdei gyömbérgyökér, valamint a farkasalma jelenléte.
A 47-es számú főútról kell a belterületen a gerendási útelágazásnál északi irányba kanyarodni, majd egy meglehetősen gyenge minőségű, rázós bekötőuton kb. 4 km-t haladni a kastélypárkig.

26. Rudolf majori kastélypark | C6
Csorvás | 1993 óta védett | 3 hektár
Wenckheim Rudolf birtokához tartozó park és kúria található itt. 1925-28 között vadászkastélynak épült, majd állandó lakója Wenckheim Matild lett. A kétszintes, manzárdtetős épület 1945-ig volt a grófnő lakhelye, azóta több funkciót is ellátott, volt TSZ-központ és irodaépület. Jelenleg gyerekeket táboroztatnak itt. A park legidősebb fái az 5 db 200 éves kocsányos tölgy, de valamennyi idős magyar kőrisek, vénicszil és mezei juhar is. Az idegenhonos fajok közül nyugati ostorfa, ezüsthárs, szivarfa, ezüst juhar és buxus is előfordul, valamint megfigyelhetők a különböző tuja- és fenyőfajok is.
Orosháza felől a 47-es útról balra, északi irányba kell kanyarodni, közvetlenül a 155-ös km tábla után. Jól járható, új betonút vezet a majorhoz. Az út végén lévő elágazásában jobbra kell fordulni.

27. Dobozi-kastélypark | G6
Doboz | 1979 óta védett | 3,8054 hektár
A kastélypark 1979 óta védett, 3,8 hektáros. Az 1880-as években alakították ki a Wenckheimek angol stílusban. Jellemző fája a kocsányos tölgy, valamint a hárs, a vadgesztenye, a pázsitfenyő és az erdei fenyő.
Békéscsabáról a 4239-es közúton érkezünk Doboz községe, ahol a főúton maradva körülbelül 1 kilométer megtétele után a Kossuth térre jutunk. Itt balra letérve pillanthatjuk meg a kastélyparkot.

28. Szanazugi tanösvény és sétaút | G6
Doboz | 2009 óta védett | 39 hektár
A sétaút nyárson is hűvös, nagyobb, összefüggő fás terület, kedvelt kirándulóhely, ahol sok védett faj talál magának költő- és élőhelyet.
A terület Doboz külterületen lévő üdülőközpetben található. Békéscsabáról a 4239-es úton érkezünk Doboz-ra, a községhatárt jelző táblától körülbelül 600 méter után kell letérnink a főútról Szanazug felé. 3 km után érünk Szanazugra, majd kevesebb mint 1 km után, a nyaralóházak közötti bekötőutak egyikénél találjuk meg bal oldalon a tanösvény kezdetét jelölő táblát.

29. Füzesgyarmati Hosszú-erdő | G3
Füzesgyarmat | 1989 óta védett | 260 hektár
Az erdőt nagyon értékes gyepterületek és más, nem vedett erdőterületek veszik körül. A Hosszú-erdő jórésze telepített, középkorú és öreg tölgyerdő. Látszólag természetes állapotú, jellemzően kocsányos tölgyek, kőrisek alkotják, de megtalálható itt juhar, szil, akác, amerikai kőris és bálványfa is. A területen több erdőszeti irtás és tisztás található, kisebb gyepfoltokkal.
Füzesgyarmatot a Mátyás úton hagyjuk el. 6-700 méter után egy jó minőségű betonútra kell letérnink jobb-ra. 2,5-3 kilométer múlva érünk el a Hosszú-erdő szélhez. Másik lehetőség, ha a 47-es úton Szeghalomról tartunk Füzesgyarmatra. Miután átkelünk a Berettyún, a Szeghalom felőli töltésre kanyarodunk balra, majd a töltésen haladva körülbelül 10 kilométer megtétele után érjük el az erdő túlsó oldalát.

30. Geszti Emlékpark | J4
Geszt | 1992 óta védett | 0,5 hektár
Tisza László az 1870-es években építtette a kastélyt a templomot és mellé a parókiát, illetve alakította ki a parkot. A geszti református templom mellett lévő lekészlak udvarán található az a kb. fél hektáros kis parkocska, aminek középkorú és idősödő faállománya egy arborétumot idéző sokszínű faválasztékban van. A kicsi madárfauna egy részének is otthont ad.
Az Emlékpark a református parókia kertje, a Kossuth utában található, Mezőgyán felől érkezve a bal oldalon.

31. Endrődi-népliget | C4
Gyomaendrőd | 1993 óta védett | 2,027 hektár
A terület egy kis értéri keményfa ligerdő maradványa az egykori Körös partján, amely a folyószabályozások miatt holtággá vált. A morzsányi szigetnek günyüdi, hamus tölgyek, néhány szép juhar, szil és kőris ad park jelleget. A parkot a kezelő iskola erdei tornapályaként használja, közepén egy leaszfaltozott sportpálya, illetve játszótér található. A terület értékes énekesmadár-élőhely, illetve erdei rekreáció lehetőséget teremtő jelenléthely.
A 46-os úton Mezőtúr felől érkezve a 41-es kilométerkő után a Hidfő utcával jobbra térünk le, ezt követően megint jobbra fordulunk a Népliget utcára, ahol körülbelül 300 m után, jobb oldalon találjuk meg a Körös egy holtágának a partján az Endrődi-népliget.

32. Erzsébet-liget | D4
Gyomaendrőd | 1989 óta védett | 4,8031 hektár
A gyomaendrődi Erzsébet-liget a település szélén, a Hantoskerti holtágat és ismerteti táblákkal, új építési falházat és a közepén lévő szigetre vezető kis híddal. Körülülte újonnan telepített fák találhatók, magas kőris, nemesnyár, szomorűfűz, madárberkenye és platán. A parton 2 m szélességben meghagyták a nádast. A belső kőrös vadregénynesebb, itt feher füzek, zsálya és feher nyárfák is megtalálhatók. A horgásztóba rendszeresen telepítenek gazdaságilag hasznosított halfajokat.
A 47-es úton Orosháza irányába haladva, a belterületet elhagyva, kb. 800 méter múlva jelzi a tábla jobra a Forrásstrandot. A főútúton északnyugatti irányba kell haladni 1 km-t. A tó az úttól balra helyezkedik el.

33. Dürer-parkerdő | G6
Gyula | 2009 óta védett | 0 hektár
A terület együttesű középkorú ligerdő, erőteljesen fejlett cserjeszinttel. Középen egy villanyoszlopsor vágja kettő, itt az erdő helyén lucernatermelés folyik. A terület az erősen városias környezetben maradt többek közöttt kanyarok, nyakkendős házak, vörösbegy, fülemile, fenyőrigó, és kisemlősök menedéke. A parkot a fehér nyár, a kocsányos tölgy és juharfajok jellemzik.
A parkerdő Gyula város Jártfalva városrészen található, a Hétul utcában. A városrész legegyszerűbben az Észak-nyárkzsuj lakótelepen keresztül közelíthető meg, majd a vasúti sineken átkelve a parkerdőt jelző tábla már látható a jobb oldalon.

34. Gyula Népkert (Gondöcs-kert) | G6
Gyula | 1989 óta védett | 3,9767 hektár
A kert napjainkban kissé elfeledett, kellően ki nem használt közpark. Fejlesztése kerdésben megvalósul a terület teljes rehabilitációja és funkcióbővítése.
A terület Gyulán a Szapáry út nyugati vonalán, a Holt-Körös meder helyén található.

35. Gyula, Csiga-kert | H6
Gyula | 2005 óta védett | 4,1221 hektár
A közvetlenül a Várfürdő közelében elterülő park egy mesterséges kiltódomb, mely a rajta csiga-alakzatban lefutó sétányról kapta a nevét és az egykori kastélyparkhoz tartozott. Itt található Felek Gyula szobrászművész alkotása, a carrarai márványból készült Erzsébet királyné szobor. A kilátódomb helyén szabadtéri színpad található, a kert északkeleti részén pétfési tó és a tőszínpad helyszínként használnak. A tavon lévő szigeten és a parton számos szomorűfűz található, a partmenti területeken hársak, vadgesztenyék, feketefenyők adják a lombozatot.
A terület Gyula belvárosában a Kossuth, a Tiborc és a Várkert utcák határolják.

36. Gyula, Gyermekkórház kertje | G6
Gyula | 2005 óta védett | 0,9711 hektár
A kórház parka szépen ápolt, hazai és egzotikus fafajok felhasználásával kialakított, nagyjából 15 éves.
A park Gyula belvárosában, az Ajtósy Albert és a Kárpát utca szegletében található.

37. Gyula, Harruckern és Erkel terek parkja | G6
Gyula | 2005 óta védett | 0,6975 hektár
Gyula egyik megtartó erejű szabadtéri zöldterülete. Az elsősorban idegenhonos fákkal kialakított területen megtalálhatóak koros kocsányos tölgyek is. Szinte a teljes terület burkolt.
A park Gyula belvárosában található, a Megyeház és a Városház utcákat köti össze.

38. Gyula, Kisökörjárási-parkerdő | H6
Gyula | 2005 óta védett | 17,8648 hektár
A város tüdőjeként működő természetközeli erdő a tölgy-kőris-szil ligeterdők fajait tartalmazza. Belvárosi szakaszán nagyobb, déli felén kisebb idegenfogalmi jelentőségű. A gyulavári híd mellett látható az eredeti Fehér-Körös meder lefűződése, amely a három vízszint kialakulásban, gazdag cserjeszintjével, amit fűkent kökény, fekete bodza és gyepűrózsa alkot. A szántóföld felőli oldalon ezüstfák helyezkednek el. A vedett erdősáv kb. 1200 méter hosszú és 15 méter széles.
A 46-os úton Budapestről érkezve el kell haggni Kardos belterületét és a 92+600-as km szelvénynél be kell kanyarodni jobbra, déli irányba egy jó minőségű földútra. 1400 méter múlva lesz egy keresztező földút, amelyen ismét jobbra fordulva érjük el a védett erdősávot.

39. Gyula, Szent Miklós-park | G6
Gyula | 2005 óta védett | 0,8004 hektár
A kb. 50 éve telepített park elsősorban hársfákból áll, cserjeszintje nincs. A területen szoborpark található és itt helyezkedik el a gyulai orotkos templom is. A fafajok között láthatunk japánakácot, a vadgesztenyét és zöld juhart. Kisebb foltokban egynyári növényeket ültetnek.
A park Gyula belvárosában található, a Kossuth utca mentén a Várkert részét képezi.

40. Gyulai Élővíz-csatorna belterületi szakasza G–H6 | Gyula | 2005 óta védett | 3,9754 hektár
Az egykori Fehér-Körös meder, mely a folyószabályozások idején vált holtággá. A romos szigetek a Kőrös-Maros köze szigetjának a Csanádi-hát elnevezésű kistájában, majd a Békésen is áthaladva végül a Kettős-Körösbe torkollik. A belvárosi szakasz partvonala parkosított, ápolt, helyenként kikövezett. A part fásítása során elsősorban idegenhonos fajokat, mocsárcipruskat, ostorfákat, japánakácot lepettettek. Kis, másodlagos gyepterület sokszínű gyom- és gyepfajokkal, illetve a settek nyúlánk madártej vagy nyúlánk sárma állományával.
Mezőberenytől Vésztő irányában kell elhagynunk a Kinizsi, majd a Vésztői úton haladva. Miután elhagytuk a körgátat, egy közúti tábla jelze jobbra egy bekötőutat, mely az ún. Laposi szőlőskertekhez megy. A kertek mentén vezető út és a körgát szorításában lévő első földterület közüttől távolabb fekszik egy betonút, amely az Evangélikus Ótemplomot elhagyva a Vasút utcán balra fordulni. Az utca folytatása az Üdülő sétány, melyen 100 métert haladva elérjük a Millenniumi emlékmű sétányát nyitó székelykaput.

41. Városi liget | E5
Mezőberény | 1994 óta védett | 5,1664 hektár
A ligetben találhatók néhány szép, csúcsszerűnek mutatott veszélyeztetett tölgy, de füleg közösségi célú területek jelenek meg benne.
A 46-os úton Gyomaendrőd irányából érkezve a 46-os és 47-es utak keresztezésekor egyenesen haladunk tovább a Liget utcán. Az utca végén jobbra fordulunk és kb. 150 m után bal oldalon megpillantjuk a Városi liget bejáratát, egy faragott kaput.

55. Batthyány-Geist kastély és parkja | D6
Kondoros | 2010 óta védett | 6,8314 hektár
A park a kastélyszálloher vezető bejáratban, kerítésel körbehatárolva található a park, ennek közepén helyezkedik el a kastélypélút. Az épület előtt gróf Batthyány Lajos emlékműve található, egy olyan fa maradványaival, amit a volt miniszterelnök idejében ültettek.
A parkerdő rendkívül szép, öreg faállományú, elegyes, részben arborétumokba illő idegenhonos fajokkal. Néhány öreg tölgy is van az állományban, emiatt a terület énekesmadárfaunája jelentős.
Kondorosról a Nagyszénás felé vezető úton haladva a város határától mintegy 2,5 km megtétele után egy műútra kell letérnink balra. A kiskertek és a tanyaülők után ez az első műút a bal oldalon. Az út 1 km utáni földútra vált, ekkor jobbról már látható a kastély szegélyező fák. A bejáratig további 200 métert kell menni.

60. Medgyesegyháza, A központi díszpark és faállománya | F8
Medgyesegyháza | 1994 óta védett | 1,5509 hektár
A terület jellegzetes közteri park, emlékművel, padokkal. Természetvédelmi jelentősége csekély, hiszen az erősen szennyezett, kevés fajú, sematrofizált, köros fenyőt, virginiai borókát, mamutfenyőt, buxust telepítettek.
Bolza József utódai az árvizmentesítéskor a mai arborétum területére vitték át az idős fákat szekéren, halmas földdel takarva. Az Anna-liget parkjában szobban épített a kastélyt, mely jelenleg a Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság székhelye. 2003-ban épült fel a Körösvölgyi Látogatóközpont, amol állandó természetvédelmi kiállítás található. A parkban egy 2 km hosszú, táblákkal jelzett tanösvényt is kialakítottak. Április 1-től október 31-ig, hétfő kivételével látogatható a terület.
A 44-es úton Budapest felől érkezve, Békésszentandrás után, Szarvas előtt a bára levő mezőtarsi leágazásnál szemben kell jobbra kanyarodni. A Szarvasi-Holt-Körös hídján egyenesen tovább, majd kb. 300 méter múlva balra egy kovácsoltvas nagykapun kell behajtani az Anna-ligethez.

75. Millenniumi emlékmű sétánya | A5
Szarvas | 2011 óta védett
A sétányt a millenium tiszteletére, a régi árvízvédelmi töltés korunkban, a Lucas-A-to melletti parkban létesítettek 2000-ben. A magyar történelem neves eseményeinek emlékére fából fajnapot oszlopokat helyeztek el. A Kacsa-tó melletti parkba díszfákat telepítettek, vérszilvát, tujákat, platánt. A kisgát oldalát lőszpuszta-gyepekre jellemző növényzet borítja.
Szarvas belterületén a Szabadság útról, ami a 44-es út, majd a Vajda Péter utcára kanyarodni, majd az Evangélikus Ótemplomot elhagyva a Vasút utcán balra fordulni. Az utca folytatása az Üdülő sétány, melyen 100 métert haladva elérjük a Millenniumi emlékmű sétányát nyitó székelykaput.

76. Szarvas, Szent István park | A5
Szarvas | 2002 óta védett | 0 hektár
A park kis kiterjedésű, a Szarvasi-Holt-Körös és a Bolza-kastélypark szomszédságban helyezkedik el. Ezt az 50 cm-t meghaladó törzsátmérőjű mocsári ciprus található a területen, valamint mereg telepített 5 fiatal nagylevelű hárs és 2 fiatal korai juhar. A szegélybe tujasort telepítettek.
Szarvas belterületén a Szabadság útról, ami a 44-es út, kell ésszaki irányba a Vajda Péter utcára kanyarodni és az Evangélikus Ótemplom előtt balra letérni a Bolza sétány és a Szarvasi-Holt-Körös felé. A park közvetlenül az üvöltő főiskola kollégiuma előtt, a vízparton helyezkedik el.

77. Szarvas, Tessedik Sámuel Főiskola udvara | B5
Szarvas | 2002 óta védett | 0 hektár
A főiskola udvarán több kiálló fa található, melyek közül kiemelendő a 7 db kb. 100 éves platánfa. A parkban láthatunk még kislevelű hársat, ezüsthársat, törökmogyorót, közönséges nyírfát, ezüstfenyőt, fekete fenyőt, csörgőfát és borókát. A cserjék közül előfordul a tamariska, a jezsámen, a téli jázmin és a fagyal.
Szarvas belterületén a Szabadság útról érhető el a főbejárat, a Bolza kastélyt szemben.

78. Szarvasi Belső-park (Bolza-kastélypark) | A5
Szarvas | 1954 óta védett | 1,6778 hektár
A kastélypark 1810 körül épült klasszicista stílusban. A kastélynak nyugati oldalán levő lépcsőn Kossuth, Remsut és a farkast ábrázoló szobor látható, melyet Bolza Pál állíttatott 1911-ben a családi olasz származása miatt. A parkban régi keményfás ligerdőfák maradványfái fedezhetők fel pl. 150 éves kocsánytó tölgyek, magyar kőrisek, mezei juharok. A Holt-Körös partján idős mocsári ciprusokat, a felsőbb szinten pedig idős tiszafákat, oszlopos tölgyeket, kislevelű hársakat, ezüstfenyőket, pártrányfenyőt, szivarfát és császárfát találunk.
Szarvas belterületén a Szabadság útról érhető el a főbejárat, a főiskola előtti parkolóval szemben.

79. Szarvasi kigyónyelv és békakonty termőhelye | B5
Szarvas | 1979 óta védett | 0,08 hektár
Molnár Zoltán botanikus már diákjaival 1979-ben találta meg a két, dél-alföldi viszonylatban ritka növény, a békakonty és a kigyónyelv termőhelyét. A területen döntően amerikai kőris található, de emellett van mezei juhar és magyar kőris is. Az aljnövényzetet 100 %-ban borostyán borítja.
Szarvason a Szabadság útról első északi irányba a Vajda Péter útra kanyarodni és az Evangélikus Ótemplom előtt balra letérni a Bolza sétány és a Szarvasi-Holt-Körös felé. A terület közvetlenül az üvöltő főiskola kollégiuma mellett, a kollégiumtól északra helyezkedik el, nem a vízparton.

80. Tarhosi-kastélypark | G5
Tarhos | 1985 óta védett | 39,0606 hektár
A kastélypark